

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०११/रामाआ/सीआर/१३/२०१०
निर्णय दिनांक २१-०२-२०११

१ श्री. अयाज एस. एम. आय. : अपिलार्थी : अनुपस्थित
१६९२, झेंडी गेट, शनिगल्ली, अहमदनगर.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
मुख्याध्यापक, चौंद सुलताना हायस्कुल व
ज्युनिअर कॉलेज, अहमदनगर

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
शिक्षणाधिकारी, (माध्यमिक),
जिल्हा परिषद, शिक्षण विभाग, अहमदनगर

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपीलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद कार्यालयाकडे दिनांक ०९/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक १३ जुलै २००९ नुसार माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक चौंद सुलताना हायस्कुल व ज्युनिअर कॉलेज, अहमदनगर यांच्याकडून हायस्कुल व ज्युनि. कॉलेजमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांची संख्या व पदवी विषयी माहिती, क्रिडा साहित्य खरेदीवर केलेल्या खर्चाची माहिती अशी एकूण ५ मुद्याद्वारे माहिती मागविली आहे. यापैकी मुद्दा (क) व (इ) हे संस्थेशी संबंधीत दिसतात, ही माहिती समक्ष हवी आहे असा अपीलार्थीनी मूळ अर्जात उल्लेख केला आहे. अपीलार्थी यांनी, माहिती अपूर्ण व दिशाभूल करणारी मिळाली, असे कारण नमूद करून त्यांचा अर्ज दिनांक ०५/११/२००९ नुसार अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आयोगाकडे उपलब्ध कागदपत्रावरुन असे दिसून येते की, अपिलार्थी अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २४.११.२००९ / ०९.१२.२००९ अन्वये अपिलार्थीना असे कळविले की, दिनांक २३/११/२००९ रोजी या प्रकरणी सुनावणी घेण्यात आली व मुख्याध्यापक चाँद सुलताना हायस्कुल व ज्युनिअर कॉलेज, अहमदनगर यांनी मुद्दा क्रमांक (ई) वगळता इतर माहिती त्यांना पुरविली आहे. मुद्दा क्रमांक (ई) बाबतची माहिती संस्थेशी संबंधीत असलेने शाळेमध्ये उपलब्ध नाही. तसेच शाळेत कार्यरत असलेले कर्मचा-यांपैकी ८ कर्मचा-यांचे शैक्षणिक अर्हतेचे प्रमाणपत्र उपलब्ध नसल्याबाबत मुख्याध्यापक यांनी लेखी कळविले आहे. तथापि, प्रथम अपिलार्थी अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) यांनी कोणताही आदेश निर्गमित केलेला दिसून येत नाही.

आज सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत. त्यामुळे त्यांनी आयोगाकडे अधिनियमाचे कलम १९(३) अन्वये दाखल केलेले वितीय अपीलातील कारणे हाच युक्तिवाद मानून सुनावणी पुढे घेण्यात आली. अपील अर्जामध्ये अपीलार्थी यांनी अपूर्ण, दिशाभूल करणारी व असमाधानकारक माहिती दिल्याचे नमूद केले आहे. दिशाभूल करणारी व असमाधानकारक माहिती म्हणजे काय हे नेमकेपणाने अर्जात नमूद केलेले नाही. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा प्राचार्य, चाँद सुलताना हायस्कुल व ज्युनिअर कॉलेज, अहमदनगर यांनी असा खुलासा केला की, त्यांच्या कार्यालयात उपलब्ध असलेली सर्व माहिती अपिलार्थीना पुरविण्यात आली आहे. लोकसभा निवडणूक २००९ करिता ज्यांनी प्रत्यक्षात काम केले ती माहिती त्यांचे कार्यालयात उपलब्ध नसलेने, ती माहिती निवडणुक अधिकारी यांचेकडून उपलब्ध करून घ्यावी असे कळविले आहे. तसेच ८ कर्मचा-यांचे बी.एड. / एम.एड. चे सर्टिफिकेट त्यांचे कार्यालयाकडे उपलब्ध नसल्याने पुरविणे शक्य झाले नाही. तथापि, उपलब्ध असलेल्या संबंधितांच्या मार्कशिटच्या प्रती अपिलार्थीना पुरविण्यात आल्या आहेत. तसेच मुद्दा क्र. (ई) विषयी माहिती त्यांच्या अखत्यारित नसल्याने चेअरमन अ.टि.यु. अहमदनगर यांना माहिती देण्याकरिता विनंती केली आहे. तरी मुद्दा क्रमांक (ई) साठी त्यांचेशी संपर्क साधावा. ही माहिती देणेसाठी त्यांनी अपीलार्थी यांचेशी दुरध्वनीवरुन संपर्क साधला असता ते बाहेरगांवी गेले असल्याने, जरी पत्र दिनांक १७/०८/२००९ अन्वये माहिती तयार करण्यांत आली होती, तरी अपीलार्थी बाहेर गावांवरुन आल्यानंतर दिनांक

०५/१०/२००९ रोजी माहिती संबंधितांना समक्ष देण्यात आली आहे, व त्यांची दिनांकित स्वाक्षरी असल्याबाबतचे व माहिती प्राप्त झाल्याचे पत्रावरील नोंद त्यांनी आयोगाकडे दाखल केली.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेले कागदपत्रावरुन व उत्तरवादी यांचा युक्तिवाद पहाता असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा प्राचार्य चाँद सुलताना हायस्कुल व ज्युनिअर कॉलेज, अहमदनगर यांनी त्यांचेकडे उपलब्ध असलेली माहिती देण्यामध्ये कोणतीही टाळाटाळ केलेली नाही. उपलब्ध माहिती अपीलार्थीना परिपूर्णपणे देणेत आलेली आहे. मुद्दा क्र. (ई) हा संस्थेशी संबंधीत असलेने, या माहितीसाठी अपिलार्थी संस्थेकडे स्वतंत्र अर्ज दाखल करू शकतील.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देणेत येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. १३/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक २१-०२-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक.

प्रत,

१ श्री. अयाज एस. एम. आय. १६९२, झेंडी गेट, शनिगल्ली, अहमदनगर.

२ जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक, चाँद सुलताना हायस्कुल व ज्युनिअर कॉलेज, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.

३ जन अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी, माध्यमिक विभाग, जिल्हा परिषद, शिक्षण विभाग अहमदनगर

४ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०११/रामाआ/सीआर/१४/२०१०
निर्णय दिनांक २१-०२-२०११

१ श्री. शेख मेहबुब हुसेन : अपिलार्थी : उपस्थित
बालम टाकळी, ता. शेवगांव जि. अहमदनगर

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : अनुपस्थित
उपशिक्षणाधिकारी (माध्यमिक),
जिल्हा परिषद, अहमदनगर, जि. अहमदनगर

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक),
जिल्हा परिषद, अहमदनगर, जि. अहमदनगर

श्रीमती जे. एस. बामदळे त्रयस्थ पक्ष उपस्थित
घोटण, ता. शेवगांव. जि. अहमदनगर

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दि. १०/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ०४/१२/२००८ नुसार शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद माध्यमिक शिक्षण विभाग, जि. अहमदनगर यांचेकडून श्रीमती जे. एस. बामदळे जनता विद्यालय, घोटण, ता. शेवगांव. जि. अहमदनगर यांचे संदर्भात व इतर एकूण ९ मुद्यांद्वारे माहिती मागितली आहे अपिलार्थी यांनी श्रीमती बामदळे शिक्षिका यांच्या पे-प्रोटेक्शन संदर्भात त्यांना वेतन संरक्षणाचा प्राप्त झालेला प्रस्ताव, वेतन संरक्षण संदर्भात शासनाच्या परिपत्रकाच्या प्रती तसेच भविष्य निर्वाह निधी संदर्भातील व इतर अशा एकुण ४ शासन परिपत्रकाच्या प्रती मागितल्या आहेत.

आयोगाकडील उपलब्ध कागदपत्रांवरुन असे दिसून येते की, माहिती अधिकारी तथा उपशिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, जि. अहमदनगर यांनी त्यांचे पत्र दि. ११/१२/२००९ नुसार इन्स्पेक्टर रयत शिक्षण संस्था (उत्तर) विभाग अहमदनगर यांना अर्जाची प्रत पाठवून ती माहिती त्यांच्याशी संबंधित असल्याने अर्जदार यांना पुरविण्यात यावी, असे कळविले व या पत्राची

प्रत अर्जदारास देण्यात आली. या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपीलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक. २४/०१/२०१० नुसार शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांनी शिक्षणाधिकारी कार्यालयातील अभिलेखाची माहिती मागितली आहे. तसेच त्यांनी काही शासन निर्णयाच्या प्रती मागितल्या आहेत. ही माहिती शिक्षणाधिकारी कार्यालयाशी संबंधित आहे. त्यामुळे संबंधित संस्थेने ही माहिती देणे अपेक्षित नाही. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा उपशिक्षणाधिकारी (श्री.अवतारे) गैरहजर आहेत. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांनी या प्रकरणी असा युक्तीवाद केला की, दि. ०९/०२/२०१० रोजी प्रथम अपिलावर सुनावणी घेतली तथापि, त्यांनी अपिलाचे आदेश निर्गमित केलेले नाहीत. संबंधित शिक्षीका पूर्वी सेवेत होत्या. त्यांना पुढे नव्याने नोकरी मिळाली असल्याने, त्यांना ४०००/- रुपये फिक्स वेतन न देता त्यांच्याबाबतीत पूर्वीच्या शाळेचे बेसिक वेतन विचारात घेऊन वेतन निश्चित करण्यात येते. वेतन निश्चिती संबंधात परिपत्रकानुसार मुख्याध्यापक यांचे मार्फत वेतन निश्चिती करण्यात येते. त्यामुळे हा एक मुद्दा त्यांचे कार्यालयाशी संबंधित नाही. तसेच अपिलार्थीने माहितीची मागणी केलेल्या पत्रांमध्ये परिपत्रकांचा निश्चित असा क्रमांक व दिनांक लिहिलेला नसल्याने माहिती देता येत नाही. दि. ०४ जानेवारी १९७९, ८ जानेवारी १९८० आणि दि. २५ नोव्हेंबर १९८४ ची परिपत्रके कार्यालयात व इंटरनेटवर उपलब्ध होत नाहीत. शिक्षकाचे मान्यते संदर्भात संबंधित कागदपत्रे तीन वर्षांपर्यंत जतन करून ठेवण्याबाबत शिक्षण उप संचालक, पुणे यांचेकडील परिपत्रक (दिनांक ०९/०२/२०१० चे) आहे. सदरची माहिती सन २००२-०३ मधील असल्याने ती नष्ट करण्यात आली आहे. कागदपत्रे नष्ट करण्यासाठी परिपत्रकात नमूद केलेल्या पथ्दतीचा अवलंब करून ती कागदपत्रे नष्ट केली काय याबाबतचा काही पुरावा/याबाबतची माहिती शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) हे देऊ शकले नाहीत.

आयोगाकडे उपलब्ध करून देण्यात आलेले कागदपत्रे च प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा उपशिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांच्या कार्यालयातील माहिती अपीलार्थीनी मागितली असून ती विहीत वेळेत न पुरवून त्यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ मधील कलम ७ (१) चे उल्घंन केले आहे त्यामुळे ते शास्तीस पात्र होत आहेत. अधिनियमाच्या कलम २० (१) नुसार त्यांचेवर रुपये २५,०००/- शास्ती का लादण्यात येऊ नये याबाबतचा खुलासा हे आदेश प्राप्त झाल्यानंतर त्यांनी आयोगाकडे ३० दिवसात सादर करावा. विहीत मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास त्यांचे काही म्हणणे नाही असे गृहीत धरून शास्ती कायम करण्यात येईल. शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) यांनी

प्रथम अपिलावरील निर्णय निर्गमित न करून अधिनियमाच्या कलम १९ (१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, त्यांनी शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) यांना याप्रकरणी समज द्यावी. तसेच या प्रकरणी मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना अशीही शिफारस करण्यात येते की, शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) यांनी वेतननिश्चिती संबंधातील कागदपत्रांबाबत निरलेखनाची केलेली कार्यवाही नियमानुसार व विहीत पद्धतीचा अवलंब करून झालेली आहे का ते तपासून या प्रकरणी पुढील उचित कार्यवाही करावी. जन माहिती अधिकारी तथा उपशिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांना असा आदेश देण्यात येतो की, अपिलार्थी यांना त्यांनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली उपलब्ध माहिती त्यांना १५ दिवसात रजिस्टर पोष्टाने विनामूल्य पाठवावी. वेतननिश्चितीच्या प्रती बाबतची माहिती मिळविण्यासाठी अपिलार्थी हे शाळेचे मुख्याध्यापक यांचेकडे स्वतंत्र अर्ज करू शकतात.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीचे आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. १४/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
२. जन माहिती अधिकारी तथा उपशिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद अहमदनगर यांनी अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली उपलब्ध माहिती त्यांना रजिस्टर पोष्टाने हा आदेश प्राप्त होताच १५ दिवसाच्या आत विनामूल्य पुरविण्यात यावी.
३. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीत उपशिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) जिल्हा परिषद अहमदनगर यांनी अपिलार्थीनी मागीतलेली माहिती विहीत मुदतीत न पुरविल्याने त्यांनी अधिनियमाच्या कलम ७ (१) चे उलंघन केले असून अधिनियमाच्या कलम २० (१) नुसार त्यांचेवर रु. २५,०००/- ची शास्ती का लादण्यात येऊ नये याबाबतचा खुलासा आयोगाकडे ३० दिवसात सादर करावा. विहीत मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास शास्तीचे आदेश कायम करण्यात येतील.

नाशिक
दिनांक

२१-०२-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक.

प्रत,

- १ श्री. शेख मेहबुब हुसेन बालम टाकळी ता. शेवगांव जि. अहमदनगर
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उपशिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०११/रामाआ/सीआर/१६/२०१०
निर्णय दिनांक २१-०२-२०११

१ श्री. बेग गफ्फार इब्राहीम,
न्यू क्वालिटी प्रिंटर्स, १९९५, सतरंजी मस्जिद
शेजारी, पारशाखुंट, अहमदनगर.

: अपिलार्थी : उपस्थित

- १ जन माहिती अधिकारी तथा
सहायक मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, पानचककी, औरंगाबाद.
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा
मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, पानचककी, औरंगाबाद.

विरुद्ध

: प्रतिवादी : उपस्थित

अनुपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपीलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ११/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक ०६/१२/२००९ नुसार जनमाहिती अधिकारी, महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, औरंगाबाद यांचेकडून M.S.B.W. १२८/०८ ट्रस्टची दिनांक ०७/०८/२०१० रोजीच्या रजिस्ट्रेशनची छायांकित प्रत तसेच ट्रस्ट केसच्या सर्व छायांकित प्रतीची माहिती मागितली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक २०/०१/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी, महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, पानचककी, औरंगाबाद यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या वेळी अपीलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना अद्यापही माहिती प्राप्त झालेली नाही. अपिलार्थी यांनी त्यांचा लेखी युक्तीवाद सादर केला. युक्तीवादा दरम्यान त्यांनी असे सांगितले की, ते औरंगाबाद येथे दिनांक २०/०१/२०१० रोजी संबंधित कार्यालयात माहिती अधिकारी यांचे दिनांक १३/०१/२०१० च्या पत्राला अनुसरुन माहिती घेणेसाठी हजर राहिले, तथापि, कार्यालयात गेल्यानंतर त्यांना श्री जफर साहेबांनी माहिती दिली नाही, आणि म्हणून त्याच दिवशी श्री. एस. एस. काढ्री यांच्याकडे अपील दाखल केले. दि १३/०१/२०१० चे पत्र जनमाहिती

अधिकारी यांनी कार्यालयातील रेकॉर्ड सेक्शनच्या इनचार्जला लिहिलेले पत्र आहे, असे उपलब्ध करून दिलेल्या कागदपत्रांवरून दिसून येते. अपिलार्थी यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, दिनांक ०७/०४/२०१० रोजी श्री. एस.एस. अली काद्री यांचेपत्र आल्यानंतर ते दिनांक १६/०४/२०१० रोजी औरंगाबाद येथे गेले होते. परंतु सदरच्या माहितीची कागदपत्रे त्यांना दिली नाहीत. आज सुनावणीच्या दिवशी जनमाहिती अधिकारी तथा असि. चिफ एकझीक्युटिव्ह ऑफिसर महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, औरंगाबाद यांनी असे सांगितले की, तत्कालीन माहिती अधिकारी श्री. शेख जफर हे हिंगोलीला बदलून गेले आहेत व माहिती पुरविल्याबाबतची कोणतीही कागदपत्रे त्यांचे कार्यालयाकडे उपलब्ध नाहीत. मागणी केलेली अर्जातील माहिती अपिलार्थीना पुरविण्यात आली नाही, हे त्यांनी मान्य केले. तसेच प्रथम अपिलीय अधिकारी आज सुनावणीच्या वेळी गैरहजर आहेत, त्यांनी सुनावणीसाठी गैरहजर रहाणेबाबत काहीही विनंती पत्र दाखल केलेले नाही. तसेच प्रथम अपील अर्जाची सुनावणी केलेली नाही, आदेश पारीत केले नाहीत. त्यांच्या कार्यालयांत दिनांक २०/०१/२०१० प्रथम अपील प्राप्त झाल्यानंतर विलंबाने त्यांचे पत्र दिनांक ०७/०४/२०१० नुसार त्यांनी जन माहिती अधिका-यांना १५ दिवसांत माहिती पुरविण्याबद्दल कळविले आहे.

जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान असि. चिफ एकझीक्युटिव्ह ऑफिसर महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, औरंगाबाद यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, त्यांनी माहिती सोबत आणलेली आहे व त्यांची अपिलार्थीस माहिती देण्याची तयार आहे. अपीलार्थी यांनीही माहिती स्विकारणेची तयारी दाखविली. आज आयोगासमोर अपीलार्थी यांना त्यांनी मूळ अर्जाबदारे मागणी केलेली माहिती पुरविणेत आलेली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपीलार्थी व जन माहिती अधिकारी यांचा युक्तीवाद पहाता असे दिसून येते की, तत्कालीन जन माहिती अधिकारी तथा असि. चिफ एकझीक्युटिव्ह ऑफिसर, महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, औरंगाबाद यांनी माहिती न पुरवून अधिनियमातील कलम ७(१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे तत्कालीन जन माहिती अधिकारी हे नियमानुसार कलम २०(१) नुसार शास्तीस पात्र होतात. त्यामुळे तत्कालीन जन माहिती अधिकारी तथा असि. चिफ एकझीक्युटिव्ह ऑफीसर (श्री. शेख जफर) यांच्यावर रूपये २५,०००/- ची शास्ती का लादण्यात येवू नये, याबाबतचा खुलासा त्यांनी थेट आयोगाकडे हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसात करावा, विहित मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास त्यांचे काहीही म्हणणे नाही, असे गृहीत धरून त्यांच्यावर शास्ती लादण्याचे आदेश कायम करण्यात येतील. तत्कालीन प्रथम अपिलीय अधिकारी (श्री. एस.एस. अली काद्री) यांनीही प्रथम अपील अर्जावर सुनावणी न घेवून अपिलाचे

आदेश पारीत न करून अधिनियमाचे कलम १९(१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे प्रधान सचिव, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय मुंबई यांचेकडे अशी शिफारस करण्यात येते की, संबंधितावर योग्य ती प्रशासकीय कार्यवाही करावी. या साठी या आदेशाची एक प्रत प्रधान सचिव, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय मुंबई यांना देण्यात यावी. विद्यमान प्रथम अपिलीय अधिकारी हे आज सुनावणीच्या दिवशी गैरहजर राहिले आहेत, त्याचे कोणतेही संयुक्तिक कारण दिलेले नाही, त्यामुळे प्रधान सचिव, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मुंबई यांनी, त्यांना समज द्यावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येवून खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. १६/२०१० अंशतः मान्य करणेत येत आहे.
२. तत्कालीन जन माहिती अधिकारी तथा असि. चिफ एकझीक्युटिव्ह ऑफिसर (श्री. शेख जफर) यांनी अपीलार्थी यांना माहिती न पुरवून अधिनियमाचे कलम ७(१) चे उल्लंघन केले असल्याने त्यांच्यावर अधिनियमाचे कलम २०(१) नुसार रुपये २५,०००/- ची शास्ती का लादण्यात येवू नये याबाबतचा खुलासा हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसांचे आत आयोगाकडे थेट सादर करावा. विहित मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास त्यांचे काहीही म्हणणे नाही, असे गृहीत धरून शास्तीचे आदेश कायम करण्यात येतील.
३. तत्कालीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री. एस. एस. अली काद्री (प्रथम अपिलीय अधिकारी) यांनी अपिलाची सुनावणी न घेवून व अपिलाचे आदेश पारीत न करून अधिनियमाचे कलम १९(१) चे उल्लंघन केले असल्याने, प्रधान सचिव, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय मुंबई यांना संबंधितावर योग्य ती प्रशासकीय कार्यवाही करण्याबाबत शिफारस करणेत येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२१-०२-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक.

प्रत,

१ श्री. बेग गफकार इब्राहीम, न्यू क्वालिटी प्रिंटर्स, १९९५, सतरंजी मस्जिद शेजारी, पारशाखुंट, अहमदनगर.

- २ जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, पानचक्की, औरंगाबाद यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, पानचक्की, औरंगाबाद यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ प्रधान सचिव, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ५ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०११/रामाआ/सीआर/२१/२०१०
निर्णय दिनांक २१-०२-२०११

१ श्री. भाऊसाहेब श्रीधर शेटे,
व्दारा हिंदुस्थान सेल्स कॉर्पोरेशन, नगर मनमाड रोड,
राहुरी खुर्द, ता. राहुरी, जिल्हा अहमदनगर

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
निवासी नायब तहसीलदार राहुरी,
ता. राहुरी, जिल्हा अहमदनगर

: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
तहसीलदार, राहुरी, ता. राहुरी
जिल्हा अहमदनगर

उपस्थित

निणय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १५/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक ०२/०९/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसीलदार राहुरी, तालुका राहुरी जिल्हा अहमदनगर यांचेकडून मुरुम (गौण खनिज) टाकण्यास दिलेल्या परवानगीबाबत एकुण ६ मुद्द्यांव्दारे माहिती मागितली आहे. आयोगाकडे उपलब्ध कागदपत्रावरून असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसीलदार राहुरी, तालुका राहुरी जिल्हा अहमदनगर यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १८/०९/२००९ नुसार अपिलार्थीच्या अर्जास प्रथम प्रतिसाद देवून सहा मुद्द्यांवरील माहिती पाठविली. या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ---/१०/२००९ नुसार जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार राहुरी, ता. राहुरी जिल्हा अहमदनगर यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. या अपील अर्जामध्ये त्यांनी कोणती

माहिती अपूर्ण मिळाली व कोणती माहिती मिळाली नाही याबाबत कळविले आहे. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार राहुरी, ता. राहुरी जिल्हा अहमदनगर यांनी या प्रकरणी दिनांक ०९/११/२००९ रोजी सुनावणी ठेवली तथापि अपीलकर्ता यांचे विनंतीवरुन त्यांनी दिनांक ३०/११/२००९ रोजी पुन्हा सुनावणी ठेवली. त्या दिवशी अपिलार्थीनी त्यांचे म्हणणे दाखल केले. या अपीलाच्या आदेशात अपिलीय अधिकारी यांनी अपिलार्थी यांचे म्हणणे, जन माहिती अधिकारी यांचे म्हणणे, निष्कर्ष सविस्तरपणे नमूद केले आहेत. आणि त्यांचा आदेश दिनांक ०४/१२/२००९ नुसार अपील अंशतः मंजूर करण्यांत आले आहे. तसेच जन माहिती अधिकारी यांनी गट नं. २३४/१ ची बिनशेती झाली असल्यास निकालाची प्रत ७ दिवसात अपीलकर्ता यांना मोफत उपलब्ध करून दयावी असा आदेश दिला. या आदेशातील विवेचनावरुन असे दिसून येते की, जेथे मुरुम टाकला त्या ठिकाणच्या ७/१२ ची प्रत रेकॉर्डला ठेवणे, गौण खनिजाचा परवाना देणे कामी बंधनकारक नसल्याने सदर माहिती उपलब्ध नसल्याने दिलेली नाही. मुरुम उत्खननाच्या वाहनांची परमीट / टँक्स याबाबतची माहिती ठेवणे गौण खनिज परवाना देणे कामी बंधनकारक नसल्याने उपलब्ध नाही. तथापि सदर माहिती उप प्रादेशिक अधिकारी यांचेकडून अर्जदारास प्राप्त करून घेता येईल. जेथून मुरुम उचलला व जेथे टाकला त्या ठिकाणच्या मोजमापाची प्रत ठेवणे, गौण खनिज परवाना देणे कामी बंधनकारक नसलेने सदर माहिती जन माहिती अधिकारी यांनी उपलब्ध करून दिलेली नाही. तसेच मूळ अर्जात न मागितलेले काही नवीन मुद्दे जसे की, या कामी वापरलेली वाहने, करण्यात आलेले पर्यवेक्षण, शासन निर्णय वगैरे माहिती मूळ माहिती अर्जात नसल्याने पुरविणेत आलेली नाही असे निर्णयात नमूद केले आहे. आज सुनावणीचे दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तिवाद केला की, ज्या दोन ठिकाणी मुरुम वापरला त्या दोन्ही ठिकाणचे ७/१२ ची प्रत उपलब्ध करून दिलेली नाही. ज्या ठिकाणावरुन मुरुम उचलला व जेथे टाकला त्या ठिकाणच्या पर्यवेक्षण व मोजमापाची माहिती मिळाली नाही. ज्या वाहनानी मुरुमाची वाहतुक केली त्या वाहनाची आर.टी.ओ. फॉर्मलिटी उदा. वाहन कर, नोंदणी पत्रक, विमा पत्रक, पी.यु.सी. इ. माहिती मिळाली नाही. भूजल सर्वेक्षणाचा ना हरकत दाखला दिला नाही आणि ज्या स.न. किंवा गटातून मुरुम उचलला त्या ठिकाणच्या बिगरशेतीची प्रत मिळाली नाही. तसेच या मागणीच्या प्रित्यर्थ त्यांनी तहसीलदार राहुरी, ता. राहुरी जिल्हा अहमदनगर यांनी दिलेल्या गौण खनिजाचे उत्खनन व वाहतुक तात्पुरता परवानाची प्रत जोडली आणि त्यामधील मुद्दा क्र. १० व १२ च्या अनुषंगाने ही माहिती

मागितली असल्याचे सांगितले. परवाना पत्राच्या मुद्दा क्र. १० मध्ये असे नमूद केले आहे की, "परवानाधारकानी मंजूर परमीटपेक्षा जास्त खनिजाचे उत्खनन व वाहतूक केल्याचे आढळल्यास महाराष्ट्र जमिन महसूल अधिनियम १९६६ चे कलम ४८ (७) (८) अन्वये कारवाई केली जाईल". अट क्र. १२ मध्ये असे नमूद आहे की, "खनिजांचे मंजूर परिमाण काढून झाल्यावर परवानाधारकांनी त्यांचे कार्यालयास त्वरीत कळवावे".

जन माहिती अधिकारी तथा नायब तहसीलदार राहुरी, तालुका राहुरी जिल्हा अहमदनगर आणि प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार राहुरी यांनी असा युक्तिवाद केला की, अपिलार्थीनी मूळ अर्जात नसलेले काही नवीन मुद्दे उपस्थित केले आहेत त्याबाबतची माहिती देणे माहितीच्या अधिकार कायदयान्वये बंधनकारक नाही. तसेच वाहनांचे आर.टी.ओ. फॉर्मेलिटी कागदपत्रे त्यांचेकडे उपलब्ध नसतात. गौण खनिज उत्खनन करावयाचे ठिकाण आणि गौण खनिज वापरावयाचे ठिकाण हे अर्जदाराच्या अर्जानुसार परवानामध्ये नमूद करणेत येते. तसेच परवान्याची प्रत संबंधित तलाठ्यांना देवून सदर परवान्यातील शर्ती व अटीचा भंग होणार नाही तसेच परवान्यापेक्षा जास्त माती नंतर उत्खनन होणार नाही याची दक्षता घेणेसाठी तलाठी मौजे राहुरी यांना सूचना देणेत आलेल्या आहेत. ज्या ठिकाणी मुरुम वापरला त्या ठिकाणच्या ७/१२ ची प्रत अपिलार्थी यांना १५ दिवसात उपलब्ध करून देण्यात येईल. तसेच ज्या स.न. मधून मुरुम उचलला त्या ठिकाणी बिगरशेती (एन.ए.) ऑर्डर करण्यात आली नाही. भूजल सर्वेक्षणाचा दाखला हा नदीतून वाढू काढण्या प्रकरणी घेतला जातो, मुरुम उत्खनन प्रकरणी नाही असाही खुलासा अपिलीय अधिकारी यांनी केला.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी व उत्तरवाही यांचा युक्तिवाद पहाता असे दिसून येते की, अपिलार्थीनी मागितलेली माहिती तत्कालीन नायब तहसीलदार राहुरी यांनी, उपलब्ध माहिती विहित वेळेत पुरविली आहे व अपिलार्थीचे अपुरी माहिती मिळाले बाबतचे जे म्हणणे आहे त्या अनुषंगाने प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार राहुरी, तालुका राहुरी जिल्हा अहमदनगर यांनी त्यांच्या आदेशामध्ये मुद्देनिहाय सविस्तर विवरण दिले आहे. अपिलार्थी यांची अशी अपेक्षा दिसली आहे की, गौण खनिज / मुरुम उचलणे, वापरणे व हस्तांतरीत करणे याबाबतच्या सर्वसाधारण मार्गदर्शक तत्वांची अंमलबजावणी होते किंवा नाही हे जाणून घेण्यासाठी त्यांनी अर्ज केलेला आहे. विशिष्ट मंजूर परमीटपेक्षा जास्त उत्खनन व वाहतूक होत नाही

याच्यावर मोजमापाव्दारे नियंत्रण ठेवावे अशी त्यांची अपेक्षा दिसली. परवान्यात ज्या अटी घातल्या आहेत त्याचे पालन होते की नाही त्या अटींची अंमलबजावणी तहसीलदार, निवासी नायब तहसीलदार राहुरी हे कशी करतात हे ते स्पष्ट करू शकले नाहीत. गौण खनिजाचे उत्खनन व वाहतुक परवान्यामध्ये ज्या अटी घातल्या जातात त्या अटींचा भंग होत नाही हे पाहण्याच्या दृष्टीने योग्य अशी पध्दत अवलंबवावी लागेल. ही बाब जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांच्या अखत्यारितील असल्याने याबाबत योग्य ती पध्दत विकसीत करणेबाबत / संबंधीत तहसीलदारांना योग्य त्या सूचना देण्याबाबत कार्यवाही करण्याची शिफारस जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांना करण्यात येत आहे. यासाठी या निर्णयाची एक प्रत जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांना देण्यात यावी.

उपरोक्त विवेचनावरुन असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांना उपलब्ध माहिती विहित वेळेत व परिपूर्णपणे पुरविण्यात आली आहे आणि अपिलार्थीनी आयोगाकडे केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येवून खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. २१/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२१-०२-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक.

प्रत,

- १ श्री. भाऊसाहेब श्रीधर शेटे, ब्दारा हिंदुस्थान सेल्स कॉर्पोरेशन, नगर मनमाड रोड, राहुरी खुर्द, ता. राहुरी, जिल्हा अहमदनगर
- २ जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसीलदार राहुरी, तालुका राहुरी जिल्हा अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार, राहुरी, ता. राहुरी जिल्हा अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार

अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०११/रामाआ/सीआर/१८/२०१०
निर्णय दिनांक २१-०२-२०११

१ श्री.दिलीपराव नायकु थोरात,
मु. पो. कोळपेवाडी, ता. कोपरगांव, जि. अहमदनगर

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

१ जन माहिती अधिकारी तथा
वैद्यकीय अधिकारी, प्राथमिक आरोग्य केंद्र,
चासनळी, ता. कोपरगांव जि. अहमदनगर

: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
तालुका आरोग्य अधिकारी,
पंचायत समिती ता. कोपरगांव जि. अहमदनगर.

: अनुपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे
दि. १५/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आजरोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा
अर्ज दि. २१/१२/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा तालुका आरोग्य अधिकारी, पंचायत
समिती कार्यालय कोपरगांव यांच्याकडून कोळपेवाडी येथील सिनेमागृहास भेट देऊन पडताळणी
केल्याबाबत एकुण चार मुद्द्यांवर माहिती मागीतली आहे. अपिलार्थीनी वैद्यकीय अधिकारी
चासनळी यांनी सिनेमागृहास भेट देऊन पडताळणी केल्याबाबतचा वरिष्ठाकडे दाखल केलेल्या
अहवालाची प्रत, आरोग्य सुविधाबाबत केलेल्या कार्यवाहीची प्रत अशी माहिती मागितली आहे.

अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. २५/०१/२०१० नुसार अर्जाची दखल घेण्यात आली नाही.
अशी कारणे दर्शकून अपिलीय अधिकारी तथा तालुका आरोग्य अधिकारी पंचायत समिती
यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थी गैरहजर आहेत. त्यामुळे त्यांचे म्हणणे समजुन घेता आले नाही. तथापि, त्यांनी आयोगाकडे अधिनियमाचे कलम १९ (३) अन्वये दाखल केलेला अर्ज हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहीत धरून सुनावणी पुढे घेण्यात आली. या द्वितीय अपिलात त्यांनी अर्जाची दखल घेण्यात आली नाही असे कारण नमूद केले आहे. आज सुनावणीच्या वेळी जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान वैद्यकीय अधिकारी, प्राथमिक आरोग्य केन्द्र चासनळी, यांनी असा युक्तीवाद केला की, आरोग्य विषयक नाहरत दाखला देण्याबाबतची कार्यवाही जिल्हा आरोग्य अधिकारी कार्यालय, जिल्हा परिषद अहमदनगर यांच्याकडून केली जात असते. त्यामुळे त्यांच्या स्तरावरची माहिती निरंक आहे.

उपलब्ध कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, तालुका आरोग्य अधिकारी, पंचायत समिती कोपरगांव यांचेकडे अपिलार्थीचा दिनांक २१/१२/२००९ चा अर्ज प्राप्त झालेला नाही. अपिलार्थीचा याच विषयावरील दुसरा अर्ज ऑक्टोंबर २००९ मध्ये प्राप्त झाला होता त्यावेळी त्यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २६/११/२००९ नुसार वैद्यकीय अधिकारी प्राथमिक आरोग्य केन्द्र, चासनळी, ता. कोपरगांव. याच्याकडून सविस्तर माहिती मागितली होती. वैद्यकीय अधिकारी, प्राथमिक आरोग्य केन्द्र, चासनळी, यांनी त्यांचे पत्र दि. १७/१२/२००९ नुसार तालुका आरोग्य अधिकारी यांना असे कळविले की, सिनेमागृह परवाना नुतनिकरण संदर्भात त्यांच्या कार्यालयाकडे अर्ज प्राप्त झालेला नाही व सन २००९ ते डिसेंबर २००९ पर्यंत कोणताही परवाना देण्यात आलेला नाही. अर्जदाराने मागितली माहिती निरंक आहे, तसेच त्यांनी या पत्राची प्रत अर्जदार यांना देण्यात आलेली दिसून येते.

वैद्यकीय अधिकारी यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, अपिलीय अधिकारी तथा तालुका आरोग्य अधिकारी पंचायत समिती कोपरगांव यांनी याप्रकरणी दि. ०६/०१/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन त्यांचा आदेश पारित केला. या निर्णयात असे नमूद केले की, नव्या नुतनीकरणासंबंधी नाहरकत दाखल्याबाबत वरिष्ठ कार्यालयाकडून पाहणी करून दाखला देण्याबाबत कार्यवाही केली जात असल्याने प्राथमिक आरोग्य केन्द्र चासनळी, अंतर्गत सदर बाब येत नाही. तसेच त्यांच्याकडे सिनेमागृह परवाना नुतनिकरणासाठी कोणताही अर्ज आला नसल्याने व कोणताही नाहरकत दाखला दिला नसल्याने माहिती निरंक आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व वैद्यकीय अधिकारी, चासनळी तसेच अपिलीय अधिकारी यांचे प्रतिनिधी यांच्या युक्तीवादावरून असे दिसून येते की, अपिलार्थीचा दिनांक

२१/१२/२००९ चा मूळ अर्ज जन माहिती अधिकारी यांचेकडे प्राप्त झालेला नाही. अपिलार्थीनी दिलेल्या मूळ अर्जाच्या झेरॉक्स प्रतीवर पोहोच दिसून येत नाही. तसेच अपिलार्थीनी मागितलेली माहिती जन माहिती अधिकारी यांचेकडे उपलब्ध नाही, हा विषय त्यांचे अखत्यारीतील नसल्याने माहिती निरंक आहे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वर्भूमीवर अपिलार्थी यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र.१८/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२१-०२-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक.

प्रत,

- १ श्री.दिलीप राव नायकु थोरात, मु. पो. कोळपेवाडी, ता. कोपरगांव, जि. अहमदनगर
- २ जन माहिती अधिकारी तथा वैद्यकिय अधिकारी, प्राथमिक आरोग्य केंद्र, चासनळी, ता. कोपरगांव, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा तालुका आरोग्य अधिकारी, पंचायत समिती ता. कोपरगांव जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०११/रामाआ/सीआर/१७/२०१०
निर्णय दिनांक २१-०२-२०११

१ श्री. बेग गफकार इब्राहीम,
न्यू क्वालिटी प्रिंटर्स, १९९५, सतरंजी मस्जिद
शेजारी, पारशाखुंट, अहमदनगर.

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
असिस्टंट चीफ एकझीक्युटीव्ह ऑफीसर,
महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, पानचक्की, औरंगाबाद.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
चीफ एकझीक्युटीव्ह ऑफीसर,
महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, पानचक्की, औरंगाबाद.

: अनुपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपीलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ११/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपीलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक ०६/१२/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड औरंगाबाद यांचेकडून ट्रस्ट नं. B. - ११६, B. - ८०२ B. - २९२ या ट्रस्ट घटना बंचच्या झेरॉक्स प्रतीची मागणी केली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थीनी त्यांचा अर्ज दिनांक २०/०१/२०१० नुसार महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड औरंगाबाद यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपीलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, संबंधीत कार्यालयाकडून त्यांना कोणतीही माहिती मिळालेली नाही. त्यांनी लेखी युक्तीवाद सादर केला आणि सांगितले की, जन माहिती अधिकारी यांचे कार्यालयातील १३/०१/२०१० चे पत्र प्राप्त झाल्यानंतर ते औरंगाबाद येथे दिनांक २०/०१/२०१० रोजी संबंधित कार्यालयात गेले होते. त्यांना माहिती देण्यात आली नाही. म्हणून त्याच दिवशी दिनांक २०/०१/२०१० रोजी त्यांनी प्रथम अपील दाखल केले. प्रथम अपील दाखल केल्यानंतर श्री. एस. एन. एम. काढ्री, चीफ एकझीक्युटीव्ह

ऑफीसर, महाराष्ट्र स्टेस्ट वक्फ बोर्ड, औरंगाबाद यांचे दिनांक ०७/०४/२०१० चे पत्र प्राप्त झाल्यानंतर ते १६/०४/२०१० रोजी औरंगाबाद येथे गेले परंतु सदरची माहिती प्राप्त झाली नाही. जन माहिती अधिकारी यांचे दिनांक १३/०१/२०१० चे पत्र हे त्यांनी कार्यालया अंतर्गत रेकॉर्ड सेक्टरच्या इन्वर्जला, माहिती देण्यासाठी लिहिलेले पत्र आहे असे उपलब्ध रेकॉर्डवरुन दिसून येते. जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान असि. चिफ एकझीक्युटिक्ह ऑफिसर महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, औरंगाबाद यांनी आज असा युक्तिवाद केला की, त्यांनी माहिती सोबत आणलेली आहे व त्यांची अपिलार्थीस माहिती देण्याची आज तयारी आहे. अपीलार्थी यांनीही माहिती स्विकारणेची तयारी दाखविली आहे. आज आयोगासमोर अपिलार्थी यांना, त्यांनी मूळ अर्जाव्दरे मागणी केलेली माहिती पुरविणेत आली. त्यांनी मूळ अर्जात मागणी केलेली ट्रस्ट B.- १६ ची माहिती पुरविणेत आलेली आहे व ट्रस्ट क्रमांक B.- २९२, व B.- ८०३ अशी कोणतीही माहिती त्यांच्या कार्यालयात उपलब्ध नसल्याचे जन माहिती अधिकारी यांनी सांगितले. त्यामुळे ती माहिती पुरविण्यात आलेली नाही.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपीलार्थी व जन माहिती अधिकारी यांचा युक्तीवाद पहाता असे दिसून येते की, तत्कालीन जन माहिती अधिकारी तथा असि. चिफ एकझीक्युटिक्ह ऑफिसर महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, औरंगाबाद यांनी माहिती न पुरवून अधिनियमातील कलम ७(१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे तत्कालीन जन माहिती अधिकारी हे अधिनियमातील कलम २०(१) नुसार शास्तीस पात्र होतात. त्यामुळे तत्कालीन जन माहिती अधिकारी (श्री. शेख जफर) यांच्यावर रूपये २५,०००/- ची शास्ती का लादण्यात येवू नये, याबाबतचा खुलासा त्यांनी थेट आयोगाकडे हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसांत करावा, विहित मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास, त्यांचे काहीही म्हणणे नाही असे गृहीत धरून त्यांच्यावर शास्ती लादण्याचे आदेश कायम करण्यात येतील. तत्कालीन प्रथम अपिलीय अधिकारी (श्री.एस.एन.कांड्री) यांनीही प्रथम अपील अर्जावर सुनावणी न घेवून, अपिलाचे आदेश पारीत न करून अधिनियमाचे कलम १९(१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे प्रधान सचिव, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, संबंधितावर योग्य ती प्रशासकीय कार्यवाही करावी. या साठी या आदेशाची एक प्रत प्रधान सचिव, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना देण्यात यावी. प्रथम अपिलीय अधिकारी हे आज सुनावणीच्या दिवशी गैरहजर राहिले आहेत त्याचे कोणतेही संयुक्तिक कारण दिलेले नाही. त्यामुळे प्रधान सचिव, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांनी त्यांना समज द्यावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले ब्दितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येवून खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. १७/२०१० अंशतः मान्य करणेत येत आहे.

२. तत्कालीन जन माहिती अधिकारी तथा असि. चिफ एकझीक्युटीक्ह ऑफिसर (श्री. शेख जफर) यांनी अपीलार्थी यांना माहिती न पुरवून अधिनियमाचे कलम ५(१) चे उल्लंघन केले असल्याने त्यांच्यावर अधिनियमाचे कलम २०(१) नुसार रुपये २५,०००/- शास्ती का लादण्यात येवू नये याबाबतचा खुलासा हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसाचे आंत आयोगाकडे थेट सादर करावेत. विहित मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास त्यांचे काहीही म्हणे नाही असे गृहीत धरून शास्तीचे आदेश कायम करण्यात येतील.

३. तत्कालीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री. एस. एस. अली काद्री (प्रथम अपिलीय अधिकारी) यांनी अपिलाची सुनावणी न घेवून व अपिलाचे आदेश पारीत न करून अधिनियमाचे कलम १९(१) चे उल्लंघन केले असल्याने, प्रधान सचिव, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांनी संबंधितावर योग्य ती प्रशासकीय कार्यवाही करण्याबाबत शिफारस करणेत येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२१-०२-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक.

प्रत,

- १ श्री. बेग गफकार इब्राहीम, न्यू क्वालिटी प्रिंटर्स, १९९५, सतरंजी मस्जिद शेजारी, पारशाखुंट, अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा असिस्टंट चीफ एकझीक्युटीक्ह ऑफीसर, महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, पानचक्की, औरंगाबाद यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा चीफ एकझीक्युटीक्ह ऑफीसर, महाराष्ट्र स्टेट वक्फ बोर्ड, पानचक्की, औरंगाबाद. यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ प्रधान सचिव, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ५ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०११/रामाआ/सीआर/२२/२०१०
निर्णय दिनांक २१-०२-२०११

१ श्री.गोकुळ त्रिबक शिंदे
लोणी खुर्द, ता. राहता, जि. अहमदनगर.

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
उप कार्यकारी अभियंता,
धोम पाटबंधारे विभाग, ता.जि.सातारा.

: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
अधीक्षक अभियंता व प्रशासक,
लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, मंगळवार पेठ, पुणे-११.

प्रतिनिधी
उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे
दि.१८/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये अपिलार्थी यांनी त्यांचा
अर्ज दिनांक ०७/१०/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता, धोम
पाटबंधारे विभाग, सातारा यांचेकडून दि.१-४-०८ ते दि.३०-९-०९ या कालावधीतील मिळालेला
निधी किती, तो निधी कोणकोणत्या कामावर कसकसा खर्च केला, सी.आर.आणि एस.आर.चे
झालेली कामे कोणकोणती अशी एकूण ९ मुद्यांची माहिती मागितली आहे.

आयोगाकडे उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की,
कार्यकारी अभियंता, धोम पाटबंधारे विभाग, सातारा यांनी अपिलार्थीच्या अर्जास त्यांचे पत्र दिनांक
३०-१०-०९ नुसार प्रथम प्रतिसाद देऊन असे कळविले की, अपिलार्थीनी मागितलेली माहिती
विस्तृत स्वरूपाची असून ती संकलीत करण्यास बराचसा कालावधी लागणार आहे व बराच मोठा
खर्च येणार आहे. तरी मागणी केलेली माहिती प्रत्यक्षात त्याच्या कार्यालयात अवलोकन

करण्याकरिता उपलब्ध करून देण्यात येईल. त्यानंतर जन माहिती अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता, धोम पाटबंधारे विभाग, सातारा यांनी त्यांचे पत्र दि.१३-११-०९ नुसार अपिलार्थीना असे कळविले की, त्यांनी मागितलेल्या माहितीच्या छायांकित प्रती काढण्यास अंदाजे रुपये २५,०००/- इतका खर्च येईल. तरी त्या रकमेचा भरणा कार्यालयात करावा. या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ३१/१२/२००९ नुसार अपिलीय अधिकारी तथा अधीक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, पुणे-११ यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. अपिलीय अधिकारी तथा अधीक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, पुणे ११ यांनी अपिलार्थीना या प्रकरणी दि.२५/०१/२०१० रोजी सुनावणीसाठी बोलविले. अपरीहार्य कारणास्तव ही सुनावणी पुढे ढकलून दिनांक ०८/०२/२०१० रोजी सुनावणी निश्चित करण्यात आली. तीही सुनावणी पुढे ढकलून पुन्हा दिनांक १५/०२/२०१० रोजी सुनावणीची तारीख निश्चित केली व प्रथम अपिलीय अधिकारी यांना त्याचे पत्र दिनांक ०८/०३/२०१० नुसार यु. पी. सी. व्हरे अपिलाची सूचना देऊनही अपिलार्थी सुनावणीस गैरहजर राहिले, असे नमूद करून अपील निकाली काढले.

आज सुनावणीचे दिवशी अपीलार्थी गैरहजर आहेत. त्यामुळे त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) अन्वये दाखल केलेला अर्ज हाच त्यांचा युक्तिवाद गृहीत धरून सुनावणी पुढे घेणेत आली. या अपील अर्जात त्यांनी असे नमूद केले आहे की, प्रथम अपिलावर दिनाक २५/०१/२०१० रोजी सुनावणी झाली नाही, पुढील सुनावणीची तारीख दिली नाही व प्रथम अपिलाचे निकालपत्रही पाठविले नाही. तसेच माहिती मिळालेली नाही.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान उप कार्यकारी अभियंता, धोम पाटबंधारे विभाग, सातारा तसेच प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचे प्रतिनिधी यांनी असा युक्तिवाद केला की, अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार अपिलार्थी यांना विहित वेळेत कळविले आहे कि, माहिती विस्तृत स्वरूपाची असल्याने त्यांचे कार्यालयात उपस्थित राहून माहितीचे अवलोकन करावे तसेच त्यांना किती रक्कमेचा भरणा करावयाचा आहे हेही अपिलार्थीना कळविले आहे. तसेच अपिलार्थी यांना प्रथम अपिलाच्या सुनावणीस हजर रहाण्यासाठी कळविलेल्या पत्रांच्या पोष्टाच्या दाखल्याच्या प्रती त्यांनी सुनावणीच्या वेळी दाखल केल्या. प्रथम अपिलाच्या सुनावणीचा निर्णय अपिलार्थीना पाठविल्या प्रकरणी यांच्या कार्यालयाच्या जावक नोंदवहीची छायांकित प्रत दाखल

केली. तसेच त्यांनी पुढे असाही युक्तिवाद केला की, अपिलार्थी हे माहितीचे अवलोकनासाठी त्यांचे कार्यालयात उपस्थित राहिले नाहीत अथवा आवश्यक त्या रकमेचा भरणा केलेला नाही. त्यामुळे त्यांना माहिती देणे शक्य झाले नाही. हे पहाता अपिलार्थी यांना माहितीची गरज नसल्याचे दिसून येते. तरी अपील निकाली काढावे.

आयोगाकडे उपलब्ध कागदपत्रे व उत्तरवादी यांचा युक्तिवाद पहाता असे दिसून येते की, प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी काही कारणाने प्रथम अपिलावरील सुनावणीच्या प्रथमतः कळविलेल्या तारखा जरी पुढे ढकलल्या तरी वेळोवेळी त्यांनी अपिलार्थीना पोष्टाचा दाखला घेवून पत्राने कळविले आहे. तसेच अपिलार्थी हे त्यांना माहितीचे अवलोकनासाठी बोलविले असल्याचे मान्य करतात. माहिती विस्तृत स्वरूपाची असल्याने अपिलार्थीनी माहितीचे अवलोकन करून त्यांना आवश्यक तेवढयाच कागदपत्राच्या छायांकित प्रती मागाव्यात हा जन माहिती अधिकारी यांचा युक्तीवाद पटण्यासारखा आहे. जन माहिती अधिकारी यांनी माहिती देण्यामध्ये टाळाटाळ केल्याचे दिसून येत नाही.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमिवर जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, धोम पाटबंधारे विभाग, सातारा यांना असे आदेशीत करणेत येते की, त्यांनी अपिलार्थी यांना, हा आदेश प्राप्त झाल्यानंतर ३० दिवसाचे आत विशिष्ट कालावधी नमूद करून माहिती अवलोकनासाठी पुन्हा बोलवावे व अवलोकनानंतर त्यांनी मागितलेल्या कागदपत्रांच्या छायांकित प्रती त्यांना सशुल्क पुरविण्यात याव्यात.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमिवर अपील निकाली काढणेत येवून खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. २२/२०१० निकाली काढणेत येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२१-०२-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक.

प्रत,

१ श्री. गोकुल त्रिंबक शिंदे, लोणी खुर्द, ता. राहाता जि. अहमदनगर

२' जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, धोम पाटबंधारे विभाग, ता.जि. सातारा यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.

३ जन अपिलीय अधिकारी तथा अधीक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, मंगळवार पेठ, पुणे-११ यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.

४ निर्णय नस्ती.